

liggende, som angaa den selv. Navnlige vilde jeg finde det heldigt, om Menighederne, saaledes som det foreslaas i Lovforslaget, kunde faa nogen Indflydelse paa Valget af deres Præster. Det er en Ret, som Menighederne havde fra gammel Tid, som de ved Tidernes Ugunst have tabt, men som de have et retfærdigt Krav paa at faa tilbage, og jeg kan ikke se rettere, end at man, ved at give Menighederne denne Ret, kun deler Sol og Vind lige paa dette Punkt mellem Præst og Menighed. Det er jo ikke Skik hos os, at man tager en Præst og sender ham hen til et Sted, hvor han ikke vil være, hen til en Menighed, som han af en eller anden Grund ikke tror, at han kan udrette noget iblandt. Han siger: Jeg ønsker at komme til denne Menighed, og kun naar han siger det, bliver han beskikket til Præst. Paa samme Maade synes jeg, at det kan være ganske naturligt, at Menigheden faar Ret til at sige: Denne Præst tro vi ikke kan virke til Velsignelse iblandt os, og vi ville derfor bede om ikke at faa ham. Jeg tror nu ogsaa, at der paa dette Punkt allerede finder en stor Hensyntagen til Menighederne Sted. Det skal, saa vidt mig bekendt, være ret almindeligt, at der fra Menighederne kommer Anmodninger til Biskoppen og navnlig til Ministeren om at sørge for, at de enten ikke faa den eller den Præst eller ikke en Præst af den eller den Retning eller netop den eller den bestemte Person. Den Slags Andragender bære ofte Tilfældighedens Præg, og der gaar ofte en undertiden hemmelig, undertiden maaske aabenlys Agitation i Forvejen. Det vilde kunne undgaas, naar man havde lovbestemte Former, under hvilke Menigheden kunde give sin Mening til Kende om, hvem de ønskede.

Medens jeg saaledes maa udtale min Glæde over Lovforslaget og de væsentlige Bestemmelser deri, saa maa jeg tilstaa, at jeg dog vilde have stor Betænkelighed ved, at Rigsdagen vedtog dem, og at de skulde blive til Lov, uden at de kirkelig interesserede Kredse i Landet i Forvejen blev hørte om deres Mening. Det kunde synes, som om det var en ren Formalitet, dette at spørge forskellige Kredse eller Personer, som kun skulde give Raad, men det er dog noget mere end en Form. Vi vide jo alle, at vi med større Lyst arbejde med paa noget, som vi have været med til fra Begyndelsen af, end paa noget, som vi saa at sige have været tvungne til at tage imod. Jeg tror derfor, at det for selve Sagens Skyld vilde være heldigt, om en Kommis-

sion fik Lov til at udtale sig om Lovforslagene, inden de bleve færdige fra Rigsdagen. Det vilde jeg finde, selv om Lovforslagene i enhver Henseende tilfredsstillende med Hensyn til, hvad der staar i dem, og selv om jeg ikke havde noget at indvende mod et eneste Punkt i dem. Men hertil kommer, at der jo er en Del Punkter i Lovforslaget, som man maa indrømme kræve nøjere Overvejelse af Folk, som have særlige Interesser og særlig Kyndighed i alt, hvad der angaar kirkelige Forhold. Jeg kan nævne som saadanne Punkter, hvorom jeg mener, at kirkeligsindede bør have Løjlighed til at udtale sig, Valgrets bestemmelserne til Menighedsraadene. De findes omtalte i §§ 4—5, og jeg sigter særlig til den Bestemmelse, der findes i § 5 om den Erklæring, som enhver, der ønsker at optages paa Valglisten, skal afgive. Man ser, at denne Erklæring fremtræder i forskellig Form paa de forskellige Stadier af dette Lovforslags Gang gennem det andet Ting. Då Lovforslaget blev forelagt i det andet Ting, stod der, at vedkommende skulde erklære, at han „som døbt og konfirmeret i Folkekirken fremdeles regnede sig som Medlem af den“. Flertallet af Udvalget i det andet Ting foreslog, og det blev derefter vedtaget i Tinget, at der skulde staa, at han „har fuld Adgang til Folkekirken Gøder“. Og endelig staar der nu — hvis jeg ikke tager fejl, efter Forslag af den højtærede Minister i det andet Ting — at han „er døbt med den kristelige Daab og er Medlem af Folkekirken, med Angivelse af, til hvilken Menighed inden for den han slutter sig“. Af de forskellige Formuleringer af denne Erklæring fremgaar dels dette, at de forskellige Mænd, der have haft med Lovforslaget at gøre, gerne have villet finde et godt og passende Udtryk, som andre kunne være med til, men tillige, at det ikke er saa let en Sag netop at finde de rette Ord, hvor det gælder en Ting, som staar paa Grænsen mellem aandeligt og borgerligt eller verdsligt, som Tilfældet er her paa dette Sted. Den højtærede Minister erindrede Tinget om i Gaar, at i 1860 havde dette Ting vedtaget et Lovforslag om Menighedsraad. Men netop i det Lovforslag er Erklæringen fra den, som skulde være valgberettiget, affattet noget anderledes end paa det foreliggende Lovforslag, navnlig har jeg lagt Mærke til, at den lød paa, at vedkommende „vedstod sit Daabsløfte“. Dette sidste betyder mere kirkelig Garanti end den Formulering af Erklæringen, som findes i det nuværende Forslag, eller den